

Tantárgy neve	Antropogén tájformálás
Tantárgy kódja	<i>FDM 1821 és L</i>
Kreditpont	2
Összórészszám (elm.+gyak.)	1+0
Ellenőrzés módja	Kollokvium: ppt beszámoló <i>szóban</i> és az antropogén formaképzés tipizálása <i>írásban</i> 1. Egy esettanulmányt feldolgozó ppt beszámoló elkészítése és előadása a témából (a házi dolgozati követelményeknek megfelelően, azaz hivatkozva és irodalomjegyzékkel): <i>a, egy tájrészlet antropogén tájformálásának jellemzői vagy b, egy antropogén tájformáló tényező (történeti) földrajzi jellemzése egy adott mintaterületen</i> 2. Az emberi tevékenységek nyomán kialakult 5 antropogén geomorfológiai forma besorolása a megfelelő típusba és hozzá egy példatáj megnevezése. A feladat megoldása nem lehet 0 pont!! <i>A kollokvium jegy a két részjegy átlaga.</i>
Az ellenőrzés formája	<i>A bemutató előírásai:</i> az Intézet honlapján készített útmutató alapján, legalább három szakirodalom felhasználásával, irodalomjegyzékkel, szövegközi hivatkozásokkal, önálló fogalmazásban. Másolt szövegrészeket tartalmazó vagy szövegközi hivatkozások nélküli bemutató nem felel meg. <i>forma:</i> minimum 10 dia; Az adott táj földrajzi helyzete és a tájföldrajzi tényezőkben bekövetkezett antropogén tájformáló változások (földtan képződmények, domborzat, felszínalak, éghajlat, vízrajz, talaj, növényzet, tájhasználat) önálló diákon történő bemutatása , térképekkel, fotókkal és a fontosabb jellemzők szöveges leírásával, példaterületekkel. Szakirodalom: <i>lábjegyzet és irodalomjegyzék</i>
Az ellenőrzés ideje	Beszámoló előadása a vizsgaidőszakban megadott vizsganapokon
Ellenőrzés anyaga	Az előadás anyaga és a kötelező irodalom
Javítás	A TVSz szerint maximum két alkalommal, egyszerre javítható a vizsga (a bemutató is).

Félévi tematika

1. Az antropogén tájformálás tudományrendszertani helye, kapcsolatai.
2. Az antropogén geomorfológia tárgya és rendszere
3. Az energiahordozók bányászatának tájformáló és geomorfológiai problémái
4. Az építőipari és egyéb nyersanyagok bányászatának tájformáló és geomorfológiai problémái
5. A települések és a tájatalakítás kapcsolata
6. A közlekedés és az ipar tájformáló és antropogén geomorfológiai sajátosságai
7. A szántóföldi művelés és a kertgazdálkodás tájformálása és geomorfológiai vonatkozásai
8. A legelő és gyepterületek tájformáló hatása és antropogén geomorfológiai problémái
9. Az erdőirtás táji és geomorfológiai hatásai
10. A vízgazdálkodás tájformáló és antropogén geomorfológiai vonatkozásai
11. A hadászat és a honvédelem táji és antropogén geomorfológiai emlékei
12. Egyéb antropogén geomorfológiai és táji problémák: turizmus, sport
13. Antropogén folyamatok táji és geomorfológiai hatásai szélsőséges természeti környezetekben
14. Az ember felszínformáló tevékenységének kvalitatív és kvantitatív értékelése

Kollokviumi tételsor

1. Az antropogén tájformálás tudományrendszertani helye, kapcsolatai
2. Az antropogén geomorfológia tárgya és rendszere

3. Az energiahordozók bányászatának tájformáló és geomorfológiai problémái
4. Az építőipari és egyéb nyersanyagok bányászatának tájformáló és geomorfológiai problémái
5. A települések tájformáló és antropogén geomorfológiai sajátosságai
6. A közlekedési pályák és ipari objektumok okozta táji és geomorfológiai problémák az újkorig
7. A közlekedési okozta táji és geomorfológiai problémák az újkorban
8. Az újkori iparfejlesztés táji és geomorfológiai hatásai
9. A folyószabályozások és az árvízvédelem tájformáló és antropogén geomorfológiai vonatkozásai
10. A partformálás tájformáló és antropogén geomorfológiai vonatkozásai
11. A szántóföldi művelés és a kertgazdálkodás tájformálása és geomorfológiai vonatkozásai
12. A legelő és gyepterületek tájformáló hatása és antropogén geomorfológiai problémái
13. A mezőgazdaságilag hasznosított lejtős területek táji és antropogén geomorfológiai problémái, különös tekintettel a teraszos művelésre
14. Az erdőirtás táji és geomorfológiai hatásai
15. A hadászati objektumok táji és antropogén geomorfológiai emlékei az újkori erődítésekig
16. A XX. századi háborúk tájformáló hatásai
17. Egyéb antropogén geomorfológiai és táji problémák: turizmus, sport
18. Antropogén folyamatok táji és geomorfológiai hatásai szélsőséges természeti környezetekben
19. Az antropogén felszínformáló folyamatok nagyságrendje, társadalmi-gazdasági tényezői
20. Az ember felszínformáló tevékenységének történeti áttekintése, kvalitatív és kvantitatív értékelése

Kötelező irodalom:

Borsy Z. szerk. 1993. Általános természetföldrajz. – Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó. – p. 500-518. (A társadalom hatása a földfelszínre).

Dávid L. – Szabó J. szerk. 2006. Fejezetek az antropogén geomorfológiából. – Debrecen : Kossuth Egyetemi Kiadó – 318 p.

Ajánlott irodalom:

Szabó J. - Dávid L. - Lóczy D. 2010. Anthropogenic geomorphology. – Springer. – 250 p.

Erdősi F. 1987. A társadalom hatása a felszínre, a vizekre és az éghajlatra a Mecsek tágabb környezetében. – Budapest : Akadémiai Kiadó. – 228 p.

Nir, D. 1981. Man, a geomorphological agent. – Keter Publishing House, Israel; D. Reidel Publishing Co., Holland. – Fordította: Rózsa P. Debrecen : KLTE, 1993. – 256 p. – Kézirat

Törzsanyag / A kollokviumi jegy megadásának minimumkövetelményei:

- ☞ A jelölt képes legyen az antropogén tájformálás folyamatainak rendszerezésére: a beavatkozás típusa, a forma típusa és a beavatkozás jellege alapján.
- ☞ Tudja jellemezni az egyes emberi tevékenységek tájformáló következményeit, tudjon különbséget tenni tájformálás és környezetszennyezés között.
- ☞ Ismerje fel egy tájban az antropogén táji folyamatok típusait, azok formai jellegzetességeit.
- ☞ Tudja jellemezni egy antropogén tájformáló tényező időbeli átalakulásának folyamatát.
- ☞ Képes legyen önállóan egy tájrészlet antropogén formakincsének és átalakulásának időbeli és térbeli jellemzésére.

Tantárgy neve	Idegenvezetés módszertana
Tantárgy kódja	TVF2220
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Ellenőrzés módja	gyakorlati jegy: - egy nyíregyházi idegenvezetés a csoport előtt 50%; - ZH: 50%, <i>de az elégséges érdemjegyet a dolgozatban külön is el kell érni</i>
Az évközi ellenőrzés módja NAPPALI tagozaton	ZH és idegenvezetés
	ZH: rövid nyílt végű kérdések nyíregyházi idegenvezetés: 10-15 perc idegenvezetés a hallgatói csoport előtt, 3-4 vonzerő bemutatásával, önállóan, az órán kijelölt útvonalon
Az évközi ellenőrzés időpontja NAPPALI tagozaton	ZH: 2014. április 7. nyíregyházi idegenvezetés: 2014. április 28. 12:00-17:00
Ellenőrzés anyaga	Az előadás anyaga vagy a kötelező irodalom
Javítás	<i>A TVSz szerint maximum egy alkalommal, egyszerre javítható a ZH minden része (és a bemutató is).</i>
	<i>Igazolt távolmaradás esetén pótlás PowerPoint bemutató a vizsgaidőszakban: egy szabadon választott városvezetés legalább 20 értéket bemutató diával és útvonal-térképpel, a valós élőszóbeli idegenvezetés stílusában megírva</i>

Félévi tematika

1. *Az idegenvezető: Az idegenvezető személyisége. Erkölcsi és anyagi felelősség.*
2. *Az idegenvezető belföldön és külföldön*
3. *Az idegenvezető feladata az egyéni és csoportos turizmus során*
4. *Az idegenvezető kommunikációs rendszere*
5. *Feladatok a városvezetés során*
6. *Nyíregyháza turisztikai vonzerői*
7. *Nyíregyházi városvezetés megtervezése*
8. *Diplomácia és pszichológia az idegenvezetői munka során: Utastipológia. Problémás vendégek. VIP vendégek. Konfliktuskezelés.*
9. *Telepített idegenvezető, Utaskísérő, helyi idegenvezető, partnerkísérő szerepe*
10. *gyakorlati ZH*
11. *Kötelező városi idegenvezetés*
12. *Kötelező városi idegenvezetés*
13. *Kötelező városi idegenvezetés*
14. *Különleges szituációk, pótlás*

Gyakorlati ZH lehetséges kérdései:

1. *Az idegenvezető helye, szerepe, feladata és az etikai kódex*
2. *Idegenvezetés fejlődése*
3. *Idegenvezetővel szemben támasztott követelmények*
4. *Kommunikáció az idegenvezetésben, emberismeret 10 parancsolata*
5. *Kommunikációs szokások a világban*
6. *Európai üdülő típusok*
7. *Turista típusok, Hahn, Rommes, Hippokrates és Jung tipológiája*
8. *Konfliktusok az idegenvezetés során*

9. Rendkívüli esetek, reklamációk az idegenvezetés során. Utasbiztosítás
10. Idegenvezető legfontosabb dokumentumai
11. Teendők beutazó csoport esetén
12. Teendők a kiutazó csoport esetén
13. Idegenvezetés rendezvényeken
14. Telepített idegenvezető és idegenvezetés különleges helyszíneken
15. Városnézés és az idegenvezetés

Kötelező irodalom

Gál Gy. (2004): Az idegenvezetés elmélete és gyakorlata. Képzőművészeti Kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom

Balogh F. (2004): Idegenforgalmi földrajz tankönyv I-II. Képzőművészeti Kiadó, Budapest

Balogh F. (2006): Magyarország - Országismeret KIT Kiadó, Budapest.

Király J. (2001): Kommunikáció az idegenforgalomban. Képzőművészeti Kiadó, Budapest.

Kubesch M. (2006): Az idegenvezetés gyakorlata. KIT Kiadó; Budapest

Törzsanyag / A gyakorlati jegy megadásának minimumkövetelményei:

- Fel tudja sorolni az idegenvezető feladatait
- Ismerje az idegenvezető etikai kódexét
- Ismerje az idegenvezetővel szemben támasztott követelményeket
- Tudja, hogyan kell használni a kommunikációs csatornákat,
- Ismerje a kötelező kommunikációs fordulatokat, kifejezéseket, stílust
- Ismerje a fő turistaküldő/fogadó nemzetek alapvető kommunikációs szokásait
- Tudja jellemezni a fő turista típusokat és tudja hogyan kezelhetőek
- Ismerje az idegenvezető legfontosabb dokumentumait
- Teendők beutazó csoport esetén
- Teendők a kiutazó csoport esetén
- Az idegenvezető feladatai a városnézés során, a városnézés folyamata

Tantárgy neve	Magyarország és a Kárpát-medence természeti földrajza I.
Tantárgy kódja	FDB1601 és L
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	VIZSGAKURZUS
Ellenőrzés módja	Kollokvium: 3 szintű (topográfia, írásbeli dolgozat: teszt, szóbeli vagy írásbeli kisesszé a tételsorból).
Az évközi ellenőrzés módja	1. Topográfia beugró: vaktérkép a Kárpátokról és a medencéről 5 név, fő természetföldrajzi jellemzője 10 pont: 5 ponttól elfogadva. 2. tesztfeladatok újabb 15 pont: (előzővel) 13 ponttól elfogadva, 18 ponttól továbbléphet. 3. esszé: egy kihúzott tétel 25 pontért szóban (újabb 13 pontig 4; felette 5).
Az évközi ellenőrzés időpontja nappali és levelező tagozaton	A vizsgaidőszakban kijelölt vizsgaidőpontokban
Ellenőrzés anyaga	Az előadás anyaga és a kötelező irodalmak
Javítás	A TVSz szerint maximum két alkalommal, egyszerre javítható a ZH minden része.

Félévi tematika

1. A Kárpátok, a Kárpát-medence és Magyarország földrajzi helyzete, földtani szerkezete
2. A Kárpátok és a Kárpát-medence fejlődéstörténete az óidőben és a középidőben
3. A Kárpátok és a Kárpát-medence a harmad- és negyedidőszakban
4. A Kárpátok és a Kárpát-medence tájtípusai, A Kárpátok és a Kárpát-medence éghajlatának általános jellemzői, az éghajlati elemek idő- és térbeli megoszlása
5. A Kárpátok és a Kárpát-medence vízrajza, a felszíni és felszín alatti vizek
6. A Kárpátok és a Kárpát-medence talajtakarója és biogeográfiai képe
7. Az Északnyugati-Kárpátok fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
8. Az Északkeleti-Kárpátok fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
9. A Keleti-Kárpátok fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
10. A Déli-Kárpátok fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
11. A Bánsági-hegyvidék fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
12. Az Erdélyi-medence fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
13. Az Erdélyi-szigethegység fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza
14. A Dráva-Száva köze és a Tengeremlék fejlődéstörténete, szerkezete és természetföldrajza

Kollokviumi tételsor

1. a. A Kárpát-medence földrajzi helyzete Európában, a Föld É-i féltekéjén
- b. Az Erdélyi-szigethegység szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
2. a. A Kárpát-medence földtani szerkezete
- b. Az Erdélyi-medence szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
3. a. A Kárpát-medence fejlődéstörténete az óidőben, képződményei
- b. A Keleti-Kárpátok szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
4. a. A Kárpát-medence fejlődéstörténete a középidőben, jellegzetes képződményei
- b. Az ÉK-i-Kárpátok szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
5. a. A Kárpát-medence fejlődéstörténete a neogénben (miocén, pliocén)
- b. A Déli-Kárpátok szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
6. a. A Kárpát-medence fejlődéstörténete a paleogénben (eocén, oligocén), földtana, morfológiája
- b. A Bánsági-hegyvidék szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
7. a. A Kárpát-medence fejlődéstörténete a pleisztocénban és holocénban, képződményei
- b. Az ÉNy-i-Kárpátok szerkezete és fő képződményei, felszínfejlődése és morfológiai jellemzői
8. a. A Kárpát-medence éghajlatának általános jellemzői. A napsugárzás és a hőmérséklet idő- és térbeli eloszlása

- b. Az Erdélyi-medence formakincse, vízrajza, éghajlata és biogeográfiai képe
- 9. a. A Kárpát-medencében az uralkodó légmozgások, a csapadék idő- és térbeli eloszlása
- b. Az Erdélyi-szigethegység formakincse, vízrajza, éghajlata; talajai és biogeográfiai képe
- 10. a. A Kárpát-medence folyóvízhálózatának kialakulása
- b. A Bánsági-hegyvidék formakincse, vízrajza, éghajlata, talajai és biogeográfiai képe
- 11. a. A Kárpát-medence állóvizei, főbb hidrogeográfiai jellemzői
- b. A Déli-Kárpátok formakincse, vízrajza, éghajlata, talajai és biogeográfiai képe
- 12. a. A Kárpát-medence felszín alatti vizei, hidrogeográfiai jellemzői
- b. Az ÉNy-i-Kárpátok formakincse, vízrajza, éghajlata, talajai és biogeográfiai képe
- 13. a. A Kárpát-medence főbb talajtípusai, jellemzői, térbeli megoszlásuk
- b. Az ÉK-i-Kárpátok formakincse, vízrajza, éghajlata, talajai és biogeográfiai képe
- 14. a. A Kárpát-medence biogeográfiai képe, flórája, faunája
- b. A Keleti-Kárpátok formakincse, vízrajza, éghajlata, talajai és biogeográfiai képe
- 15. a. A Tisza- és mellékfolyóinak kialakulása, fejlődéstörténete
- b. Az Erdélyi-medence tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 16. a. A Duna- és mellékfolyóinak kialakulása, fejlődéstörténete
- b. Az Erdélyi-szigethegység tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 17. a. A Balaton kialakulása és hidrológiai jellemzői
- b. A Bánsági-hegyvidék tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 18. a. A Velencei-tó hidrológiai jellemzői, idegenforgalmi adottságai
- b. A Déli-Kárpátok tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 19. a. A Dráva-Száva köze és a Tengeremellék természeti földrajzi adottságai
- b. Az ÉNy-i-Kárpátok tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 20. a. A Kárpátok és a Kárpát-medence tájtípusai
- b. Az ÉK-i-Kárpátok tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei
- 21. a. Magyarország tájtípusai
- b. A Keleti-Kárpátok tájainak természetföldrajzi hasonlóságai és különbségei

Kötelező irodalom

Nemerkenyi A. – Móga J. 2007. Kárpátok és a Kárpát-medence. In.: Gábris Gy. szerk. Európa regionális földrajza. Természetföldrajz. Eötvös Kiadó, p. 140-173.

Ajánlott irodalom

Karátson D. szerk. 2002. Magyarország földje (Kitekintéssel a Kárpát-medence egészére). Magyar Könyvklub, Budapest.

Fülöp J. 1989. Bevezetés Magyarország geológiájába. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Barczy A. 2007. A Kárpát-medence természeti földrajza, Gödöllő.

Pinczés Z. (1995): Déli-felföld természeti földrajza. Jegyzet. KLTE, Debrecen, 149 p

Pinczés Z. (1997): Erdélyi-peremvidék természeti földrajza. Jegyzet. KLTE, Debrecen 137 p.

Pinczés Z. (1998): Az Erdélyi-medence természeti földrajza. Jegyzet. KLTE, Debrecen 97 p.

Törzsanyag / A kollokviumi jegy megadásának minimumkövetelményei:

- ☞ A jelölt meg tudja mutatni a kiadott névanyagot topográfiai vaktérképen.
- ☞ A Kárpát-medence legfontosabb földtörténeti eseményeinek, szerkezetfejlődésének és képződményeinek áttekintése földtörténeti időszakok szerinti mélységben
- ☞ Fel tudja rajzolni a növényzeti övezetességet az Alföldtől a Kárpátokig
- ☞ A Kárpát-medence vízhálózatának kialakulása.
- ☞ A Duna és a Tisza hidrológiai jellemzői.
- ☞ A Balaton, a Fertő-tó és a Velencei-tó kialakulásának fő vonásai és hidrológiai jellemzői
- ☞ A Kárpátok és a Kárpát-medence állóvizeinek fő típusai példákkal
- ☞ A Kárpát-medence felszín alatti víztípusai legalább egy hazai és Kárpát-medencebeli példával.
- ☞ Ismerje a Kárpát-medence (és hazánk) éghajlatát kialakító tényezőket és azok legfontosabb jellemzőit, adatokkal alátámasztva.

- ☞ Az Északnyugati-Kárpátok fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Északnyugati-Kárpátok középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Északkeleti-Kárpátok fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Északkeleti-Kárpátok középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ A Keleti-Kárpátok fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ A Keleti-Kárpátok középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ A Déli-Kárpátok fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Déli-Kárpátok középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ A Bánsági-hegyvidék fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ A Bánsági-hegyvidék középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Erdélyi-középhegység fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Erdélyi-középhegység középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Erdélyi-medence fő szerkezeti egységei, azok legfontosabb képződményei (kialakulásuk idejében elhelyezve), jellegadó domborzattípusai és fő felszínformáló folyamatai mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva
- ☞ Az Erdélyi-medence középtájainak természetföldrajzi viszonyai (formakincse, éghajlat, hidrológiai viszonyok, talajok, életföldrajzi kép) mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkel alátámasztva

Tantárgy neve	Magyarország és a Kárpát-medence természeti földrajza II.
Tantárgy kódja	FDB1602 és L
Az óra típusa	Gyakorlat
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Ellenőrzés módja	Gyakorlati jegy: <i>topográfia, csoportmunka és előadás</i> A gyakorlati jegy a két feladat összesített pontszáma alapján
Az ellenőrzés formája	1. <i>Topográfia: vaktérkép Magyarországról 10 név, fő természetföldrajzi jellemzője 20 pont: 10 ponttól elfogadva.</i> 2. <i>Nagytáj bemutató: Gyakorlatonként csoportmunkában kidolgozásra kerül Magyarország nagytájainak 1-1 órás természetföldrajzi bemutatója (Prezi, PPT egyéb: pl. videó) A bemutató előírásai: másfél órányi dia; Az adott táj földrajzi helyzetének és természetföldrajzi tényezőinek (földtan, domborzat, felszínalaktan, éghajlat, vízrajz, talaj, növényföldrajz) önálló diákon történő bemutatása, minden tényezőhöz térképekkel, ábrákkal, valamint fotókkal és a fő jellemzők szöveges leírása, példaterületekkel alátámasztva. Szakirodalom: lábjegyzet és irodalomjegyzék Másolt szövegrészeket tartalmazó vagy szövegek közötti hivatkozások nélküli bemutató nem felel meg</i>
Az ellenőrzés ideje	<i>Topográfia: 2014. március utolsó hete</i>
NAPPALI tagozaton	<i>Csoportmunka: 2014. április első két hete</i> <i>Bemutatók 2014. április második fele – május</i>
Az ellenőrzés ideje	<i>Topográfia vizsga: 2014. március 26. 15-17 óra között</i>
LEVELEZŐ tagozaton	<i>Gyakorlati feladat bemutatása: 2014. áprilistól óránként</i>
Ellenőrzés anyaga	Az előadás anyaga és a kötelező irodalmak
Javítás	A TVSz szerint maximum egy alkalommal, egyszerre javítható: 1. <i>Topográfia</i> 2. <i>tesztfeladatok</i> és 3. <i>esszé lépcsőzetes megoldása</i>

Félévi tematika

1. A Kárpátok és a Kárpát-medence mo-i részének fejlődéstörténete az óidőben és a középidőben
2. A Kárpátok és a Kárpát-medence mo-i részének a harmad- és negyedidőszakban
3. A Kárpátok és a Kárpát-medence mo-i rész éghajlatának általános jellemzői
4. A Kárpátok és a Kárpát-medence mo-i részének vízrajza, a felszíni és felszín alatti vizek
5. A Kárpátok és a Kárpát-medence mo-i részének talajtakarója és biogeográfiai képe
6. Az Alföld tájtípusai és a Kisalföld tájtípusai csoportmunka
7. A Nyugat-magyarországi-peremvidék tájtípusai és a Dunántúli-dombság tájtípusai csoportmunka
8. A Dunántúli-középhegység tájtípusai és az Észak-magyarországi-középhegység tájtípusai csoportmunka
9. Az Alföld természetföldrajzi bemutatója
10. A Kisalföld természetföldrajzi bemutatója
11. A Nyugat-magyarországi-peremvidék természetföldrajzi bemutatója
12. A Dunántúli-dombság természetföldrajzi bemutatója
13. A Dunántúli-középhegység természetföldrajzi bemutatója
14. Az Észak-magyarországi-középhegység természetföldrajzi bemutatója

Gyakorlati ZH lehetséges kérdései

1. Az Alföld futóhomokos hordalékkúp-síkságainak felszínfejlődése és domborzata
2. Az Alföld futóhomokos hordalékkúp-síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
3. Az Alföld lösszel fedett hordalékkúp-síkságainak felszínfejlődése és domborzata
4. Az Alföld lösszel fedett hordalékkúp-síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
5. Az Alföld ártéri síkságainak felszínfejlődése és domborzata

6. Az Alföld ártéri síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
7. Az Alföld medenceperemi hordalékkúp-síkságainak felszínfejlődése és domborzata
8. Az Alföld medenceperemi hordalékkúp-síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
9. A Kisalföld ártéri síkságainak felszínfejlődése és domborzata
10. A Kisalföld ártéri síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
11. A Kisalföld medenceperemi hordalékkúp-síkságainak felszínfejlődése és domborzata
12. A Kisalföld medenceperemi hordalékkúp-síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
13. A Nyugat-magyarországi-peremvidék kristályos kőzetekből felépülő alacsony közép-hegységeinek és előtéri dombságainak felszínfejlődése és domborzata
14. A Nyugat-magyarországi-peremvidék kristályos kőzetekből felépülő alacsony közép-hegységeinek és előtéri dombságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
15. A Nyugat-magyarországi-peremvidék medenceperemi kavicsos hordalékkúp-síkságainak és önálló dombságainak felszínfejlődése és domborzata
16. A Nyugat-magyarországi-peremvidék medenceperemi kavicsos hordalékkúp-síkságainak és önálló dombságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
17. A Dunántúli-dombság futóhomokos hordalékkúp-síkságainak felszínfejlődése és domborzata
18. A Dunántúli-dombság futóhomokos hordalékkúp-síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényzete
19. A Dunántúli-dombság ártéri síkságainak felszínfejlődése és domborzata
20. A Dunántúli-dombság ártéri síkságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajzi viszonyai
21. A Dunántúli-dombság önálló dombságainak felszínfejlődése és domborzata
22. A Dunántúli-dombság önálló dombságainak éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
21. A Dunántúli-khg. uralkodóan karbonátos kőzetű hegységei és dombságaik felszínfejlődése és domborzata
22. A Dunántúli-khg. uralkodóan karbonátos hegységei és dombságaik éghajlata, vízrajza, talajai és növényzete
23. A Dunántúli-khg. magmás, palás kőzetekből álló hegységeinek felszínfejlődése és domborzata
24. A Dunántúli-khg. magmás, palás kőzetekből álló éghajlata, vízrajza, talajai és növényzete
25. Az Észak-magyarországi-középhegység vulkáni és üledékes kőzetű hegységeinek és dombságaik felszínfejlődése és domborzata
26. Az Észak-magyarországi-középhegység vulkáni és üledékes kőzetű hegységeinek és dombságaik éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
27. Az Észak-magyarországi-khg. karsztos hegységeinek felszínfejlődése és domborzata
28. Az Észak-magyarországi-khg. karsztjai éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza
29. Az Észak-magyarországi-medencék felszínfejlődése és domborzata
- Az Észak-magyarországi-medencék éghajlata, vízrajza, talajai és növényföldrajza

Kötelező irodalom

Martonné Erdős K. 2001. Magyarország tájföldrajza. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Mezősi G. 2011. Magyarország természetföldrajza. Budapest, Akadémiai Kiadó. – 394 p.

Karátson D. szerk. 2002. Magyarország földje (Kitekintéssel a Kárpát-medence egészére). Magyar Könyvklub, Budapest.

Budai T. - Konrád Gy. 2011. Magyarország földtana. PTE TTK e-jegyzet. http://www.mfgy.hu/sites/default/files/files/F%C3%B6ldtani%20Kutat%C3%A1s/Ismeretterjeszt%C3%A9s/Mof_jegyzet_Futto.pdf

Less Gy. 2011. Magyarország földtana. ME MFK e-jegyzet. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0033_SCORM_MFFTT600231/sco_00_01.htm

Fülöp J. 1989. Bevezetés Magyarország geológiájába. Akadémiai Kiadó, Budapest.

http://www.mafi.hu/microsites/Mo/descripts/Mo_attek.htm

Törzsanyag / A gyakorlati jegy megadásának követelményei:

- ☞ A jelölt meg tudja mutatni a kiadott névanyagot topográfiai vaktérképen.
- ☞ Az Alföld kialakulása és természeti földrajzi tájainak jellemzése.
- ☞ A Kisalföld és az Alpokalja felszínfejlődése és tájainak jellemzése.
- ☞ A Dunántúli-középhegység kialakulása, szerkezete és részei.
- ☞ Az Északi-középhegység kialakulása, szerkezete és részeinek jellemzése.
- ☞ A Dunántúli-dombság és a Mecsek komplex természetföldrajzi jellemzése.
- ☞ Ismerje a magyarországi középtájak fejlődéstörténetének fontosabb állomásait, fontosabb képződményeit (kialakulásuk idejében elhelyezve), fő felszínformáló folyamatait, amelyekhez példatájakat (kistáji szinten) tud rendelni a tájkarakter leírásával, mindezeket példaterületekkel, földrajzi nevekkkel alátámasztva.

Tantárgy neve	Térkép és vetülettan
Tantárgy kódja	FDB1303 és L
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	VIZSGAKURZUS
Az évközi ellenőrzés módja NAPPALI tagozaton	-
Az ellenőrzés formája	<i>Beugró: a törzsanyaghoz tartozó 5 alapfogalom legalább 50%-os ismerete (amely sikeres teljesítés esetén a vizsgajegybe beszámít); 10 pont: 5 ponttól elfogadva. 2. tesztfeladatok újabb 15 pont: (előzővel) 13 ponttól elfogadva, 18 ponttól továbbléphet 3. esszé: egy kihúzott tétel 25 pontért írásban vagy szóban (újabb 13 pontig 4; felette 5).</i>
Az ellenőrzés ideje NAPPALI tagozaton	<i>A vizsgaidőszakban kijelölt vizsgaidőpontban</i>
Az évközi ellenőrzés módja LEVELEZŐ tagozaton	-
Ellenőrzés anyaga	<i>A kötelező irodalmak</i>
Javítás	<i>A TVSz szerint maximum két alkalommal javítható a vizsga/beugró</i>

Félévi tematika

1. A vetülettan rendszere, alapfogalmai, földrajzi koordináták.
2. A vetületek leképezése, torzulások, csoportosítás.
3. A valódi vetületek: sík-, henger- és kúpvetületek típusai, azok tulajdonságai.
4. A képzetes vetületek fő típusai és jellemzői.
5. Vetületi és térképrendszerek Magyarországon: Gauss-Krüger-féle térképrendszer, EOTR térképrendszer, UTM rendszer stb. és térinformatikai használatuk alapjai
6. Térképtani alapfogalmak, a térképezés.
7. A térbeli tájékozódás eszközei: tájolók, GPS
8. Magasságmérő módszerek és felszerelése.
9. A térképek jelrendszere, a generalizálás.
10. A térkép rajzi elemei: síkrajz, névrajz, domborzatrajz.
11. A tematikus térképek típusai, szerkesztésének, térképi ábrázolásának hagyományos és újabb módszerei, alapelvei.
12. Digitális kartográfia
13. Térképek az Interneten

Kollokviumi tételsor

1. A térkép fogalma, méretarány, Eratoszthenész számítása
2. Befogadóképesség, generalizálás, térképjelek
3. A térkép kerete
4. A térképek osztályozása
5. Síkrajz
6. Domborzatrajz
7. Névrajz
8. Vízsintes alapponthálózat
9. Magassági alapponthálózat
10. Terepi szög- és távolságmérés
11. Terepi magasságmérés
12. GPS-mérés és -hálózat
13. Tematikus térképek általános jellemzői és típusai
14. Teodolit

15. Távolság mérés vízszintes. és ferde irányzással
16. Tematikus térképek típusai
17. Valódi síkvetületek
18. Valódi hengervetületek
19. Valódi kúpvetület általános jellemzése.
20. Vetületi torzulások
21. Sztereografikus vetületi rendszer
22. Gauss-Krüger vetületi rendszer
23. EOVR és EOTR
24. I-III. katonai felmérések fő jellemzői.
25. UTM vetületi rendszer és UTM rendszerű térképmű

Kötelező irodalom

Sümeghy Z. - Unger J. – Gál T (2009): Térképészet. – Szeged, JATE Express.

Ajánlott irodalom

Horváth G. - Zsiga A. (1982): Térképészeti gyakorlatok. – Budapest, ELTE jegyzet.

Papp-Váry Á. (2007): Térképtudomány. – Budapest, Kossuth Kiadó.

http://www.agt.bme.hu/staff_h/varga/index.htm

Törzsanyag / A kollokviumi jegy megadásának minimumkövetelményei:

- ☞ Ismerje a síkvetületek (centrális, sztereografikus, ortografikus, Postel, Lambert), a hengervetületek (centrális, sztereografikus, ortografikus, Mercator, Lambert, négyzetes), a kúpvetületek fő típusait (centrális, sztereografikus, ortografikus, meridiánokban hossztartó)
- ☞ Ismerje a Mercator-Sanson-Flamsteed és a Mollweide-féle képzetes hengervetületeket
- ☞ A térkép fogalma, méretarány, Eratoszthenész számítása
- ☞ Befogadóképesség, generalizálás, térképjelek
- ☞ A térkép keretének információi
- ☞ A térképek osztályozása
- ☞ Síkrajz típusai és jellemzői
- ☞ Domborzatrajz típusai és jellemzői
- ☞ Névrajz típusai és megírása
- ☞ Vízszintes alapponthálózat
- ☞ Magassági alapponthálózat
- ☞ Terepi szög- és távolságmérés
- ☞ Terepi magasságmérés
- ☞ GPS-mérés és –hálózat
- ☞ Tematikus térképek általános jellemzői és típusai
- ☞ Teodolit
- ☞ Távolság mérés vízszintes. és ferde irányzással
- ☞ Tematikus térképek típusai
- ☞ Vetületi torzulások
- ☞ Sztereografikus vetületi rendszer
- ☞ Gauss-Krüger vetületi rendszer
- ☞ EOVR és EOTR fő jellemzői, számozás felismerése és megadása
- ☞ I-III. katonai felmérések fő jellemzői.
- ☞ UTM vetületi rendszer és UTM rendszerű térképmű